



# چکیده مقالات همایش ملی سرمایه اجتماعی و امنیت



امنیت؛ نیاز فرد دستاورد جمع

ISC



همایش ملی سرمایه اجتماعی و امنیت

ایران - قم - اردیبهشت ۱۳۹۷

Proceedings of National Conference on:

*Social Capital and Security*

Qom-Iran- May 2018



پردیس فارابی دانشگاه تهران

## مقایسه احساس امنیت اجتماعی در محلات نوساز و قدیمی‌ساز آران

امیر رستگار خالد<sup>۱\*</sup>، سمیه آران دشتی<sup>۲</sup>

### چکیده

شهرستان آران و بیدگل از توابع استان اصفهان با وسعت ۶۰۵۱ کیلومتر مربع در پنج کیلومتری شمال کاشان واقع شده است و از دیرباز ۱۲ محله قدیمی داشته است. پس از توسعه شهری در ۵۰ سال اخیر، محله‌های جدیدی به وجود آمده‌اند. علاوه بر تغییراتی که از لحاظ کالبدی و مناسبات اجتماعی در محلات مسکونی این شهر رخ داده است، محلات این شهر امروزه به لحاظ عوامل مختلفی به محلات قدیمی‌ساز و نوساز تقسیم شده‌اند؛ محله‌های آران در گذشته جنبه کارکردی داشته‌اند، ولی زندگی در یک محله خاص مایه مباهات و فخر مردم به حساب نمی‌آمده است و فقیر و غنی در کنار هم در یک محله ساکن بوده‌اند، در حالی که امروزه محلات نوساز افرادی را در خود جای داده‌اند که عموماً در رده سنی جوان، تحصیلکرده و بامشغلی با درآمد بالا هستند. این افراد که به‌طور عمده شاغل‌اند، وقت کمتری برای برقراری ارتباط با دیگر همسایه‌ها دارند و وقت بیشتری را در بیرون از خانه سپری می‌کنند و همدیگر را کمتر می‌شناسند، به تبع این تغییرات، سرمایه اجتماعی همسایگی و هویت محله‌ای که همواره به عنوان دو عامل اجتماعی ساختاری تولید امنیت محسوب شده‌اند، فرسوده شده‌اند و در عین حال، در نتیجه نوسازی عوامل کالبدی و فیزیکی شهری، فضاهای با دفاع شهری در محلات جدید رو به گسترش گذاشته‌اند. این تحولات این پرسش را مطرح می‌کند که احساس امنیت در کدامیک از این محلات بیشتر است؟ در پژوهش حاضر با توجه به نظریه چلبی (۱۳۷۵) که علقه امنیتی را شامل «امنیت مالی»، «امنیت جانی»، «امنیت جمعی» و «امنیت فکری» در نظر گرفته است، امنیت اجتماعی با شاخص‌های امنیت جانی، امنیت رفاهی مالی، امنیت روانی و امنیت ناموسی سنجش و بررسی شده است. یافته‌های تحقیق حاضر که به روش پیمایشی و با نمونه‌ای در دسترس بالغ بر ۳۸۴ نفر از شهروندان آرانی انجام گرفته است، نشان می‌دهد در هر چهار مؤلفه امنیت، شهروندان در فضاهایی که به عنوان فضای با دفاع و نوساز تلقی شده است، احساس امنیت بیشتری را منعکس کرده‌اند.

**کلیدواژگان:** امنیت اجتماعی، امنیت محله‌ای، محلات شهری، نوسازی شهری.

۱. نویسنده مسئول: استادیار، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

رایانامه: [amir\\_rastegarkhaled@yahoo.com](mailto:amir_rastegarkhaled@yahoo.com)

۲. کارشناسی ارشد، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.